

KARDAK KAYALIKLARI KRİZİ VE KAHRAMANLAR

"O bayrak inecek O Asker gidecek."

Kardak Krizi (Yunanca: Κρίση των Ιμίων), 25 Aralık 1995 tarihinde Yunanistan ile Türkiye arasında Figen Akat isimli Türk bandıralı kargo gemisinin Kardak Kayalıkları'nda karaya oturması nedeniyle Türk ve Yunan kurtarma ekipleri arasında çıkan anlaşmazlık sonucu patlayan diplomatik ve askeri krizdir.

Tarihe geçen Kardak kayalıkları krizinde Medyada anlatıldığı gibi sadece SAT Komando timlerinden bahsedilir, Gerçekte ise Donanmaya bağlı su üstü ve su altı gemileri de oradaydılar. Gemiler krizin diplomatik çözüme ulaşmasından sonra da aylarca bölgede nöbet ve keşif karakol görevlerine devam ettiler.

Türk-Yunan ilişkilerindeki anlaşmazlıklar zincirinin bir halkasını oluşturan Kardak kayalıkları krizinin üzerinden 27 yıl geçti. İki ülkeyi savaşın eşiğine getiren, Bodrum ile Yunanistan'ın Kalymnos adası arasında kalan ve iki ıssız kayalıktan oluşan Kardak; Yunanistan'da İmia kayalıkları olarak tanımlanıyor.

30 Ocak 1996'da Türk ve Yunan savaş gemileri ile komandolarını karşı karşıya getiren bu kriz, aslında o gün değil; 25 Aralık 1995'te "Figen Akat" adlı bir Türk yük gemisinin bu kayalıklarda karaya oturmasıyla başlayacaktı.

Gemiyi oturduğu kayalıklardan kurtarmak için Kalimnos adası liman

müdürlüğünün yardımını reddeden Türk kaptan "kayalıkların Türkiye'ye ait olduğunu ve gemisini Türk makamlarının kurtarmasını" talep etti.

Bunun üzerine Yunan liman müdürlüğü, Yunan Dışişleri Bakanlığı'nı; Yunan Dışişleri Bakanlığı da Türk Dışişleri Bakanlığı'nı bilgilendirdi.

Bu olaydan sonra Yunanistan, deniz kazasının kendi karasularında olduğunu ileri sürdü. Türkiye ise söz konusu adaların kendisine ait olduğunu belirtti. Ege'de Bodrum kıyıları ile Yunanistan'ın Kalimnos (Kilimli) Adası arasında kalan ıssız iki adacıkta karaya oturmuş; kendisini çekmeye gelen Yunan kurtarma ekiplerinin yardımını reddetmişti. "Figen Akat", Yunan kurtarma ekipleri tarafından çekilerek Türk kıyılarına teslim edilmişti. Ancak Türk ve Yunan kamuoyunun daha sonra "Kardak" kayalıklarının "kime ait olduğu" tartışması, iki ülkeyi savaşın eşiğine getirecekti.

Bodrum'un Gümüşlük Beldesi'ne 4,5 mil uzaklıktaki Kardak Kayalıkları'nda iki ülkenin savaşın eşiğine gelmesine neden olan krizin ilk kıvılcımı Klimnos (Kilimli) li papaz, belediye başkan yardımcısı ve çocukların tekne ile gelip Kardak Kayalıkları'na çıkması ile başladı. Kayalıkların üzerine ellerinde Yunan bayrakları ve Yunan sahil güvenlik botlarının korumasında aralarında çocukların da bulunduğu bu topluluk marşlar söyleyerek adaya çıkıp yunan bayrağını bağladıkları bir sopayı dikeyyorlar, yanlarında getirdikleri birkaç keçiye de buraya bırakıyorlar, güya bu ada bizim bak burada keçilerimiz

otluyor demeye getirmek için. Bu kriz esnasında iki ülkenin de silahlı kuvvetleri teyakkuza geçiyorlar. Uçak ve Helikopterleri ada üstünde ve çevresinde uçuşlar gerçekleştiriyorlar. Deniz de harp gemileri seyir yapıyorlar, adeta bir savaşın hazırlığı içinde ve birbirlerine gövde gösterisi yapıyorlar. Bu esnada uçuş yapan bir yunan Helikopteri düşüyor ve üç subay hayatını kaybediyor.

O günleri bil fiil yaşamış Gazeteci Cesur Sert, kendisiyle yapılan röportajda,“İmia adasındaki Yunanistan bayrağını indirmek için kimden

emir aldınız?" sorusuna "Kimse bana emir vermedi. İlk önce adayı bulamadı gazeteciler. Sonra sizin taraf papazla oraya keçileri bırakıp bayrak dikti, benden de doğru adayı bulmam istendi. Biz İzmir'den bir helikopterle doğru adayı bulmak için havalandık. Adayı bulduktan sonra keçileri ve Yunan bayrağını gördük. Yanımıza da Türk bayrağı almıştık, Yunan bayrağını söktük ve Türk bayrağı diktik" cevabını verdi.

Tarihe geçmiş bu krizin çıkış nedenlerini ve o zaman diliminde yaşananları kısaca özetledikten sonra, O tarihte Donanma Harp filosuna bağlı TCG AKDENİZ Fırkateyninde görev yapmakta iken yaşadıklarımızı kendi gözümünden ve hatıralarımdan anlatmak istiyorum.

Türkiye ve Yunanistan'ı savaşın eşiğine getiren Kardak kayalıkları krizi bizler için 1996 yılı şubat ayında yaşandı. Ege denizinde yüzlerce adacıklardan biri olan ve Marmaris Turgutreis karşısında bulunan küçük bir kayalık ada ve adaya elinde Yunanistan bayrakları ile ve yanlarında birkaç fanatik yunan ile kayalıklara çıkıp bu adanın kendilerine ait olduğunu beyan eden bir demeç veren Papaz iki ülkeyi ve ordularını sıcak savaşın eşiğine getirdi. Bilerek hazırlanmış bir komplo muydu yoksa kendini bilmez birkaç fanatik yunan vatandaşının yaptığı bir etkinlik miydi bu bilinmez ama devletler

söz konusu vatan toprağı oldu mu çok hassastırlar ve hiçbir devlet kendi topraklarına başka bir ülke tarafından kastedilmesi, ayak basılmasını istemez.

TCG Akdeniz'in tarihinde önemli yeri olan bir görev.1996 yılı şubat ayında Türkiye ve Yunanistan arasında Kardak Kayalıkları sorunu nedeniyle Ege'de ulusal bir kriz meydana geldi, günümüzde hala da konuşulan ve konuşulacak olan Kardak Kayalıkları krizi.

KARDAK KAYALIKLARI EGE DENİZİ

Bodrum Turgutreis açıklarında bulunan ve Ege Denizi' ndeki yüzlerce Kayalık adalardan biri olan Kardak Adası Türk kara sularındadır, yerleşimin olmadığı ve iki ülke arasında ihtilafli Adalar'dan biridir.

Esas mesele Ege Denizinde bulunan bir kaç kaya parçacığı değildi. Kardak kayalıkları iki ülkenin hakimiyet mücadelesi demekti.Türkiye bu kayalıkları Yunanistan'a bırakmayı kabul etseydi, Yunanlılar Ege Denizindeki diğer kara parçaları üzerinde de hak iddia edebilirlerdi. Türkiye'nin söylemi "Osmanlı İmparatorluğu sonrasındaki kalan toprak parçaları, antlaşmalarla belirlenmemişse bu kayalıkların da Türkiye'nin olduğu" yönündeydi

Birkaç Yunan vatandaşı Kardak adalarına çıkmış adaya Yunan bayrağı dikmiştir. Türk yetkililer bunun kabul edilemez olduğunu Kardak Adalarının Türkiye'ye ait olduğunu belirtmiş, dönemin başbakanı Tansu Çiller' in meşhur sözü. "O bayrak inecek O Asker gidecek." Dalga dalga yayılmış Türk Silahlı Kuvvetleri teyakkuza geçmişti. Gölcük'te konuşlu bulunan Donanma Komutanlığı'na bağlı gemiler acil koduyla izinli personelini birliklerine ve gemilerine çağırılmışlardı. Bahriye de görev yapan denizcilerin çoğunluğunun sevmediği şeydir uzun seyirler, veya dönüşü belli olmayan görevler. Hele bir de Yeni seyirden gelmiş, daha evine, memleketine aile ve sevdiklerini görmeye gidemeden yeni bir seyir emrinin gelmesi, acil görevlerin çıkması en çok can sıkıcı nefret edilen şeydir. Lakin vatan için ölmeye yemin etmiş bahriyeliler kızıp üzülseler de böyle durumda hemen görev başına, gemi ve birliklerine intikal ederler.

İşte Kardak kayalıkları krizi nedeniyle Genel kurmay ve Deniz kuvvetleri'nin aldığı karar ve verdikleri emir neticesinde Donanma üssü Gölcük'te adeta seferberlik ilan edilmiş gibi bir durum oluştu. Çünkü Tersane ve Donanma komutanlığının merkezi olmasına Harp gemilerinin, Denizaltı gemilerinin, Mayın gemilerinin ve Lojistik gemilerinin tamamına yakını Gölcük'te konuşlu idi. Binlerce personel ve aileleri bu bölgede ikamet ettikleri için, aynı zamanda emekli olup ta buraya yerleşmiş personeli de dahil edersek, oluşacak en ufak bir kriz, önemli gelişme çok kısa sürede yayılır, herkes haberdar olurdu. Esnaf ve sivil vatandaşlar donanma ile iç içe oldukları için haber bütün Gölcük ve çevresinde kısa sürede yayılır ve herkes haberdar olurdu.

1996 Yılında ülkemizde cep telefonu için henüz başındayız diye tabir edebileceğimiz bir dönemdi. Bir kaç yıl önce hükümet tarafından GSM ihalesi yapılmış ve iki firmaya (Türkcel ve Telsim) Lisans verilmişti. Bu firmalar önce İstanbul ve Ankara olmak üzere altyapı çalışmalarına başlamışlardı ve ülke geneli ile düşünürsek daha yüzde bir durumunda idiler. Büyük şehirlerde iş

adamları, bürokratlar, parası olanlar, gösterişi sevenler cep telefonunun ilk müşterileriydi. Bulunduğu şehirde bile bir çok yerde çekmeyen cep telefonu adeta prestij olarak, gösteriş için taşınıyordu. O yıllarda tuşlu ve uzun antenli, kaba ve büyük olan cep telefonları pantolon kemerine takılan kılıflarda taşınmaktaydı, bayanlar ise küçük çantalarda boynuna, yanına asarak veya el çantalarında taşırlardı. Bir çok insan telefonun pahalı olması, hattına ayrı para ödenmesi ve her ay faturasının olması nedeniyle bekle gör pozisyonunda idiler, önce biraz yaygınlaşsın çoğalsın fiyatı düşer öyle alırım diyenler çoğunlukta idi. Her eve bir cep telefonu bile lüks geleceği için tabi ki Baba telefonu taşır, diğer aile fertleri henüz bunun lafını bile etmezlerdi.

Cumartesi günüydü, henüz iki yaşında olan oğlum Berk ile çarşı merkezinde idik, hem evimizin ihtiyaçlarını alıp hem de Parklarda dolaşarak oğlumu salıncak ve kaydıraklara bindirmek için evden çıkmıştık. Gölcük çarşı merkezinde oğlumun elinden tutmuş yürürken belediye anons devresinden Harp filosu gemilerinde görev yapan bütün askeri personelin acilen gemilerine dönmesi gerektiği ilan edilmekteydi. Bu ilan bizim yani gemilerde görev yapan personel için seyir demekti. Güncel haberlerde sürekli Kardak krizi olduğu için böyle bir çağrı ilanının nedenini bilmemek bizim için zor olmadı. Oğlum Berk parka götürmemi beklerken, hadi oğlum eve gitmemiz gerekiyor ben gemiye gideceğim, bak hoparlör den bağırıyolar bizi çağırıyolar dedim. Hızlı adımlarla evin yolunu tuttuk ama bir yandan da çocuğumu parka götürmemenin, salıncağa bindirememenin üzüntüsünü yaşadım. Eve geldiğimiz de hanım kapıyı açar açmaz heyecanla gemiden aradılar, acil gemiye dönecekmişsiniz, yine seyiremi gideceksiniz diye heyecanla sordu. Kardak kayalıkları krizi var ege de biliyorsun, ondan dolayı seyire gideceğiz her halde, valizimi hazırlayalım da ben hemen gemiye döneyim dedim. Böyle acil durumlarda gemide nöbetçi personel izinli personeli gemiye çağırarak için görevlendirilir, önce evinde telefonu olanlar, Donanma telefon santralı vasıtasıyla aranır, veya Postaneye gidilerek buradan arayıp çağrı

gerçekleştirilir. Evinde telefonu olmayan personelin evine Askeri inzibat yardımı ile bir personel gönderilir ve çağrı gerçekleştirilir. İzin kağıdı yazıp şehir dışına çıkan personel görevin durumuna göre ya hiç çağrılmaz ya da bulunduğu şehirdeki Askeri İnzibata durum mesajla veya telefon ile bildirilerek personele çağrı emrinin ulaştırılması sağlanırdı. Kendisine ulaşamayan personel durumdan haberdar olunca gemisinin bağlı olduğu filoya katılır ve verilen talimata göre hareket ederdi. Ya ilk limanda gemisine katılmaya gider ya da gemi seyirden dönesiye kadar bağlı bulunduğu Komodorluk ta mesai yapardı.

Saat 13:00 suları idi, eşim valizimi hazırladı. Vedalaştık.

Ne zaman dönersiniz dedi.

Çünkü böyle durumlar da gidilen seyirlerin dönüşü belli olmazdı.

Bilemem ki dedim. Gemiye katılayım, seyire çıkacaksak eğer santralden bağlatır ararım seni dedim. Böyle durumlar da helalleşirdik hep, çünkü askeriz nihayetinde ne ile karşılaşacağımız bilinmez, üstelik gemide görev yapmanın zorluğu ve riskli taraflarını da göz önüne aldığımda gitmek var dönmek olmayabilir derdim ben.

Eşimi ve oğlumu önce Allaha, sonra komşularıma emanet ederdim hep. Beş daireli bir apartmanda oturuyorduk o zaman. İki aile emekli astsubay büyüklerimiz idiler ve bizden yaşlı kimselerdi. Çocukları yaşındaydık onların, bizi severler ben olmadığım zamanlar hep yanlarında olurlardı eşim ve oğlumun. Gölcük'te hep böyleydi zaten. Herkes birbirine ailesini çocuklarını emanet eder ya da memlekete gönderirlerdi. O zaman alt komşumuz olan emekli astsubay abimizin oğlu Deniz Harp okulunda okumaktaydı, kızı da liseye gitmekteydi. İsim vermeyeceğim, şimdi o harp okulunda okuyan evladı Amiral oldu ve Deniz kuvvetlerinde önemli bir görevde. Kızı ise çok başarılı bir öğrencilikten sonra, şu an bir devlet üniversitesinde sanırım Profesör olarak akademisyenlik yapmakta.

Kısa bir süre sonra gemideydim, gemide personelin tamamına

yakını çağrılar duymuş ve gemiye dönmüşlerdi. Ulaşılamayan az sayıda personel vardı. Tahmin ettiğimiz gibi Ege Denizindeki Kardak kayalıkları krizi nedeniyle Bizim de içinde bulunduğumuz harp filo gemilerinden seyire hazır bekleyen gemiler öncelikle Ege ye intikal edecekti.

Gemide nöbetçi personel hazırlıklara çoktan başlamıştı. İkmal merkezinden kamyonlar ile gıda ve ihtiyaç malzemesi ikmal yapılıyor. Su sarnıçları dolduruluyor, acil ihtiyaç olabilecek malzemeler seyire gitmeyecek gemilerden tedarik ediliyordu. Gece saat 24:00 sularında gemimiz her konuda hazırlıklarını tamamlamış, ileri hareket etmek için filodan gelecek emiri beklemekteydi.

Burada bir parantez açarak görev yaptığım gemiden bahsetmek istiyorum.

Astsubay Kıdemli çavuş rütbesinde idim, göreve başladığım 1990 yılından itibaren 3. gemim idi TCG Akdeniz gemisi. 1994 Yılında benimde ilk personeli olarak ABD ye gidip teslim alıp,Türk sancağını çektiğimiz ve oradan kendi personelimiz ile Gölcük'e getirdiğimiz Knox sınıfı Fırkateyn. Bu sınıf gemilerin Donanmamıza katılımı gerçeği de hazin bir olaya dayanmaktadır. Siyasi ve politik bir konu olan Muavenet gemisinin ABD Donanmasına ait USS SARATOGA uçak gemisinden ateşlenen 'sea sparrow' füzesi tarafından vurulması ve altı askerimizin şehit edilmesi hadisesinden sonra gerçekleşmişti. Muavenet şehitlerimizi de rahmetle anıyorum.

Vikipedi Özgür Ansiklopedi sayfasından alıntı yaparak paylaşmak isterim.

Vikipedi, özgür ansiklopedi

TCG Muavenet (DM-357)

Ege Denizi'nde gerçekleştirilen Nato Kararlılık Gösterisi-92 Tatbikatı sırasında 2 Ekim 1992'de USS SARATOGA (CV-60) uçak gemisinden atılan iki adet Sea Sparrow füzesiyle vurulmuştur.

Bu olayda gemi komutanı Kurmay Yarbay Levent Kudret Güngör, Uçaksavar Yardımcı Subayı Teğmen Alper Tunga Akan, Telsiz Astsubayı Serkan Aktepe, İkmal Çavuşu Mustafa Kılıç ve Er Recep Atak hayatını kaybetti, yirmi iki asker de yaralandı.

Dönemin ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Lawrence Eagleburger, haberi Washington Büyükelçisi Nüzhet Kandemir'e "Geminizi batırdık, özür dileriz." diye iletti. ABD bu olayın kaza olduğunu açıkladı. Ancak kaza açıklaması "Saratoga mürettebatının iki atışının da tam isabet kaydetmesi; 'Sea Sparrow' füzelerinin ateşlenebilmesi için altı ayrı karara ihtiyaç olması, ayrıca bu işlemlerin ayrı ayrı odalarda bulunan personel tarafından yapılmakta olması" nedeniyle füzelerin peş peşe kazayla ateşlenmesi kamuoyu tarafından inandırıcı bulunmadı ve olayın kasten yapıldığı düşünüldü. Bu elim olaydan sonra ABD Türkiye'ye sekiz adet Knox Sınıfı fırkateyni tazminat olarak verdi. Knox sınıfı fırkateynler daha önce de Türkiye'ye teklif edilmiş ve bakım masrafları ve ömürlerinin dolmuş olması nedeniyle kabul edilmemişti. Prof. Dr. Hasan Köni tarafından aktarılan bilgiye göre emekli Tümgeneral Osman Pamukoğlu döneminde Kuzey Irak'ta icra edilen terör operasyonu sırasında Türk askerlerine ateş açan iki ABD helikopteri karşı ateşle düşürülmüş; buna mukabil olarak da TCG Muavenet'in batırılması, düşen iki adet ABD helikopterine karşılık yapılmıştır. "

Dört ay kaldığımız Norfolk deniz üssünde hemen yanımızdaki iskeleye bağlı duran TCG Muavenet gemimizi vurup altı askerimizin şehit omasına sebep olan gemi ile yan yana mesai yapmak sürekli şehit arkadaşlarımızın acısını ve Ege de o zaman yaşananları hatırlamak çok üzücü bir durumdu bizim için.

1994 Yılı. ABD. Norfolk deniz üssü. USS SARATOGA

ABD Donanması tarafından görev dışı bırakılarak eğitim gemisi sınıfına sokulan Knox sınıfı stimli gemiler yeni müşterilerini beklerken, Bu elim olaydan sonra sekiz tanesi bizim Donanmamıza katıldı. Devletler arası görüşmelerden sonra 1993 yılı sonlarına doğru dört adet gemi Ülkemize teslim edildi. Devamında ikinci grup dört adet gemiyi ABD den teslim alıp Ülkemize getirilmesi için Deniz kuvvetleri diğer gemiler de görev yapan subay ve astsubaylar içerisinde seçtiği personeli tayin etmişti. Ben de bu ikinci grup Knox sınıfı gemilerden TCG Akdeniz'e tayin olmuştum. 1994 yılı şubat ayın da yüz elli kişilik grup olarak uçak ile ABD ye gidip dört ay Virginia Norfolk Deniz üssünde gerekli eğitim ve seyirleri tamamlayıp, aynı yıl Haziran ayı sonlarına doğru Norfolk tan ileri hareket edip Atlas okyanusu, Akdeniz Ege denizi Marmara denizi seyrini yaparak 21 gün sonra Temmuz ayı ortalarında Gölcük ana üssümüze gelmiş ve ilerleyen günlerde yapılan tören ile gemiler Donanma ya katılmıştı.

TCG Akdeniz Amerika Birleşik Devletleri Bahriyesindeki Knox sınıfı fırkateynlerinden biri olarak Avondale Tersanesi-NewOrleans/Louisiana'da 21 Temmuz 1969'da USS BOWEN olarak kızağa konulmuş, 2 Mayıs 1970'te denize indirilerek,22 Mayıs 1971 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri Deniz Kuvvetleri' ne katılmıştır.

USS BOWEN Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın ikinci grup tepe sınıfı fırkateyn transferi kapsamın da TCG Akdeniz adıyla 03 Haziran 1994 tarihinde Norfolk Virginia'dan teslim alınarak Türk Deniz Kuvvetleri' ne katılmıştır.

Tekrar Kardak krizi ne döner isek

Beklenen hareket emri geldi ve Gölcük Poyraz limanından avara ederek ileri harekete geçtik. Bütün Harp Filo gemileri Ege'ye doğru yol almaktaydı, Sabaha karşı Çanakkale boğaz çıkışını gerçekleştirdik ve Dört beş saat sonra Türk savaş gemileri olarak Kardak kayalıkları açıklarına ulaştık.

Her iki ülkenin savaş gemileri oradaydı, Birkaç savaş gemisi büyüklüğünde yüz ölçümü olan kayalıkların çevresinde seyir yapmaktaydık. Havadan ara sıra uçaklarımız uçmakta, Su altında da Denizaltı gemilerimiz yüzmekteydi. Sıcak bir temasın, kıvılcımın savaş çıkarması an meselesiydi. İki ülkenin siyasi yetkileri görüşmelere devam ediyor, Amerika Birleşik Devletleri başkanı Bill Clinton da bu konuda ara buluculuk yapıyordu.

Yedi gemiden oluşan Türk filosunda, gemilerde personel savaş yerlerine geçmiş,Silah ve bütün teçhizatlar kullanmaya hazır beklemekte idik. Savaş yerleri durumu gemilerde çok önemlidir. Sıcak bir çatışmanın an meselesi olduğu durumdur. Personel Role düzenine göre yirmi dört saat tüm teçhizatlarını, can yeleklerini takmış, tamirci partiler Yangın tulumlarını giymiş vaziyete kendi mevkilerinde beklemekteydi. Yemek saatlerinde değişmeli olarak veya kumanya dağıtılarak yemekler yeniliyor, Güverte üstü ve altında herkes hazır bekliyordu. Gemimiz de Helikopter platformu olduğu için Seyire çıkmadan önce Cengiz Topel hava üssünden gelen Helikopter ve personeli de gemimize katılmışlardı. Ara da bir bizim gemimizde bulunan Helikopter de uçuş yapıyor keşif karakol görevi icra ediyordu. Helikopter uçuşu yapılacağı zaman Kaza kırım timi platforma konuşlanır ve Helikopterin kalkış ve inişini sağlar, olası kazalara karşı her an müdahale edecek durumda beklerdi. Yine gemimizde ki Helikopterin uçuş yaptığı bir zaman da Kaza kırım timi olarak biz platform da tam teçhizatlı olarak beklemekteydik. Silahçı bir Astsubay arkadaşımız elinde miğfer, can yeleğini giymiş halde iskele taraftan

koşarak geliyor ve bir şeyler söylüyordu.

İsmini telaffuz etmeyeceğim arkadaşımın.

Ne oldu, ne bu telaşın dedik.

Yandık bittik hepimiz öleceğiz, Adamlar bizi füze ile trakladılar, ateşlerlerse kurtuluşumuz yok, Gemiye terke hazır olun diyordu. Arkadaş radardan karşı düşman gemilerinin birbirini Füze menziline trakladığını görüyor ve o heyecan ve bir anlık telaşla böyle davranıyordu. Ne telaşlanıyorsun Savunma sistemimiz var füzeye karşı dediğimizde, Ciws (Savunma silahı) arızalı nasıl savunacağız dedi. Telaşı birazda bundandı. Tabi biz de bilmiyorduk seyire çıkarken düşman füzelerine karşı savunma silahımızın arızalı olduğunu.

Neyse ki öyle bir şey olmadı, olması muhtemel de değildi zaten.

Bazen komuta kontrol savaş yerlerini paydos edip, savaş nöbet yerleri anonsu yapıyordu, personel bu vesileyle dinleniyor ihtiyacını gideriyordu. O yıllarda Televizyonların açık denizde çekmesi çok zordu, henüz tv uydu sistemi de yoktu gemimizde, bazen çok cızırtılı ve az da olsa karaya yakın olduğumuz durumlarda haberleri izleyip olan bitenden haberdar oluyorduk. Gemimizin haber merkezine sürekli mesajlar geliyor, Telsiz personeli bu haberleri Emir panolarına asıyorlardı, personelin bilgilenmesi için, Çok önemli şeyler de Anons devresinden bildiriliyordu. Acil seyire çıktığımız için çok fazla taze kumanya da yoktu gemide, böyle durumlarda kuru bakliyat çok pişirilirdi, kuru fasulye mercimek, pirinç ve bulgur pilavı gibi. Gemi kantininde de yeterli malzeme yoksa, en önemlisi sigara kalmamışsa, tiryakiler için sıkıntılar başlardı.

Bu şekilde iki gün seyir yaptıktan sonra Gelen emir üzerine İzmir körfezi Uzun ada açıklarına demirlemek üzere intikale geçtik. Birkaç saat sonra körfez de Uzunada açıklarında her gemi kendisine bildirilen mevkilere demirlediler.

Gece yarısı Türk SAT komandoları büyük bir sessizlik ve kahramanlıkla Kardak adasına operasyon gerçekleştirdi. Buradaki Yunan

bayrağını indirip, ay yıldızlı bayrağımızı diktiler. Zaten adaya çıkan Papaz ve yanındakiler çoktan adayı terk etmişlerdi, iki ülke yetkilileri Ege'deki Adalar ile ilgili sorunu masada görüşme kararı aldılar.

Kardak kayalıkları krizi diplomatik girişimler ile bir nebze çözülmüş, sıcak durum böylece soğumaya bırakılmıştı. Günümüz de EGE denizinde Yunanistan ile bu tür sorunlar hala devam etmekte ve biteceğe de benzememektedir.

TCG Akdeniz ertesi gün Uzunada' dan demir alıp Gölcü'ğe intikale geçtik. Gölcük limanına vardığımızda personel gemiden ayrılmadı, gemi ihtiyaçlarını ve eksiklerini tamamlayıp yaklaşık on saat sonra tekrar Uzunada'ya intikale geçtik. Seyir sonrası İzmir Uzunada açıklarında tahsisli mevkimize demirledik.

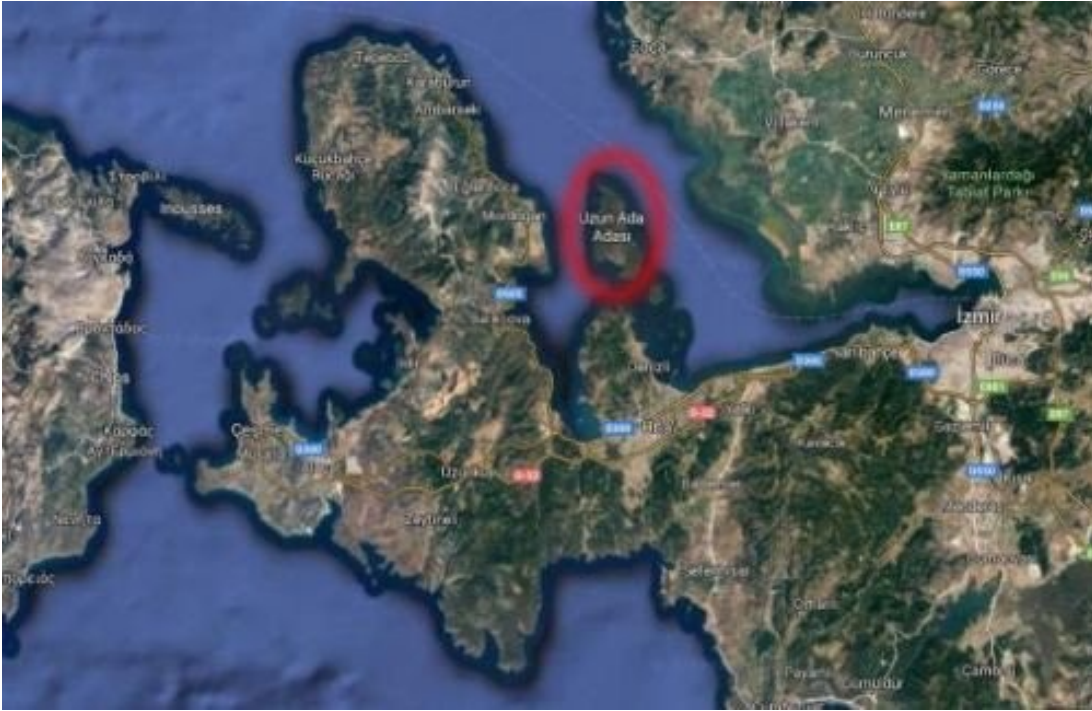
Alargada bekleyen harp gemilerimiz İzmir'deki Kuzey deniz saha komutanlığına bağlı İkmal destek birlikleri tarafından akaryakıt ve iaşe ihtiyaçlarını tamamladılar. Lojistik gemiler Alargada bekleyen gemilerin üzerine sırasıyla aborda olarak, yakıt,su ikmalini gerçekleştirdiler. Fırkateyn

sınıfı gemilerde yaklaşık iki yüz personel bulunduğu için en çok ihtiyaç su olmaktaydı. Gemiler ortalama elli ton su alma kapasitesine sahip olduğu için ikmal yapılmazsa iki gün gibi kısa bir sürede mevcut su tükenmekte idi. Bütün personel birer defa duş alıp,günlük traşlarını olduğu zaman ve geminin yemekhane ve büfelerinde sürekli su harcandığını da hesapladığımız zaman sarfiyat fazla olması zaruri idi. Seyir esnasında her gemi kendi kullanılabilir suyunu Evoprayter, Ozmos sistemleri vasıtasıyla üretebilmektedir fakat Demirledikleri zaman bulunduğu mevkideki deniz suyunun yeterli temizlikte olmadığı zamanlar bu sistemler çalıştırılmaz. İzmir ve Kocaeli körfezlerinde de Deniz suyu bu sistemlerin çalışması için yeterli derecede temiz değildi. Knox sınıfı fırkateynler Stimli gemiler olduğu için öncelik gemi kazanının eksilen suyunu karşılamak sonrası ise içme suyu sarnıçlarını doldurmaktır. Alargada olduğu için bu gemilerde kazan sürekli devrede kalmakta geminin elektriğini üreten Yardımcı makinalarına stim üretmektedir. Bu da personelin kullandığı suyu daha tasarruflu ve dikkatli harcaması demektir, öncelik daima geminin çalışır ve görev yapabilecek, savaşabilecek durumda olmasıdır. Personel bunun bilincinde olduğu için bu konuda son derece duyarlı davranmakta, İstemese de kişisel temizliğini biraz daha aralıklı yapmaktadır. Böyle sıkıntılı durumlarda gemi idaresinin aldığı tedbirler de olmaktadır. Bazen Banyolara belirli saatlerde su açılmakta, gemide olunduğu süre içerisinde günlük sakal traşı konusunda gevşeme uygulanmaktadır.

İki yüz personelin yaşadığı bir gemide günlerce görevde hazır beklemek oldukça sıkıntılı ve zahmetlidir,bunu biraz rahatlatmak ve personele moral vermek için gemi personeli arasında çeşitli turnuvalar düzenlenir,Satranç, Tavla müsabakaları gibi. İstekli personel katılır ve bir eğlence olurdu. Gemi merkezi yayın sisteminden arşivde var olan filmler oynatılıyor,vardıya dışı veya nöbet dışı olan personel film izleyerek vakit geçiriyordu. Gemi personeli Uzunada ya vasıtalar ile gidebiliyordu,tamamen Deniz Kuvvetlerine ait olan ada da sahil gazinosunda yemek yemek bir lüks

oluyordu böyle zamanlarda.

Ada da büyük futbol sahası mevcut olduğu için gemiler arası Futbol turnuvası düzenlendi, her gemi kendi personelinden kurduğu takım ile turnuvaya iştirak etti, görevli veya nöbetçi olmayan personel de izlemeye gidiyordu, tabi on beş kişilik gemi vasıtası personeli ada ya getirip götürmekte yeterli olmadığı için ada komutanlığının limanındaki büyük vasıtalar bunun için tahsis edilerek bu işi de çözmüşlerdi. Bu şekilde günler ilerliyordu. Personelin şahsi ihtiyaçları,büfelerin malzeme ihtiyaçları ve gazete almak için Urla'ya kurye gönderilerek ihtiyaç temini yapılmaktaydı. Salonlardaki televizyonlar da biraz olsun çekmeye başladığı için yerel ve ulusal kanalları izleyebiliyorduk. Bahriyede mevcut kurallar gereği günlük işler devam ediyor, her gün sancak arya, toka merasimi yapılıyor,bölümler günlük eğitimler ve makine, cihaz bakım işlerini aksatmadan yapıyordu.

UZUNADA

Görevli gemiler yaklaşık bir ay burada demirde bekledik. Sonrasında bir gemi Nöbet pozisyonunda kalarak diğer gemiler Ana üsleri olan Gölcük'e döndüler.

Ben Gemilerin dönüşünden önce ayrılmıştım Uzunada'dan, daha önceki aylarda seçmelerine girdiğim SAS Komando kursunu kazanmış sağlık muayeneleri için Gölcük Deniz hastanesine sevk edilmiştim. Deniz Kuvvetleri'nden gemimize benim mesajım gelince Sağlık muayenelerine katılmam için gemiden ayrılışımı yapmışlardı. O zaman ayrılışımı alarak gemi vasıtası ile bir bir akşam üstü İzmir Yolluca'daki kara kuvvetlerine ait birliğin iskelesine bırakıldık. Akşamüzeri idi ve birlikten Urla'ya gidecek araç yoktu, oradaki nöbetçi heyete durumu arz ettik, bize bir kamyonet görevlendirdiler ve Urlaya kadar bıraktırdılar. Urla merkezden İzmir otobüsleri ile otogara gelerek Gölcük'e dönmüştüm.

Sonraki günler de ben sağlık muayenelerimi tamamladım ve SAS olur raporu aldım. Gemim henüz Gölcük'e dönmemişti. Uydu telefonundan gemiler için özel bir numara var acil durumlarda arayıp iletişim kuruluyor, o hattan gemi haber merkezini aradım kendi şeflerime durumumu bildirdim,

gemiye dönebileceğimi belirttim, Sonrasında gelmememi, geminin iki gün sonra Gölcük' intikal edeceğini söylediler. Ben de Gemi dönüşünü bekledim. Böylece Küçücük bir kayalık üzerine Birkaç insan ve keçi ile bu kayalık bizim diyerek çıkarma yapan papazın başlattığı kriz sona ermiş, iki ülke de savaşın eşiğinden dönmüştü.

MGK kararıyla, Bodrum'a 7 kilometre mesafedeki Kardak'a 30 Ocak 1996'da 12 kişilik iki SAT timi çıkmıştı. Yunan Deniz Kuvvetleri savaş gemileri ve OYK timlerine rağmen adaya sızan SAT'lar, Yunan bayrağını indirerek Türk bayrağını dalgalandırmıştı. Türk SAT'lar ile Yunan komandolar (OYK) arasında çıkacak çatışma, iki ülkeyi savaşa sokabilecek kadar ağır sonuçlar doğurabilirdi. ABD Başkanı Bill Clinton ile Başbakan Tansu Çiller arasında uzun konuşmaların sürdüğü gecenin sonunda kriz Türkiye lehine sonuçlanmıştı.

"ABD Başkanı Bill Clinton devrede; Krizin büyümesinden ve iki ülke arasında savaş çıkmasından endişe eden dönemin ABD Başkanı Bill Clinton ve NATO yetkilileri devreye girdi. 30 Ocak - 1 Şubat arasında ve gece gündüz Washington – Ankara - Atina üçgeninde süren yoğun görüşmeler neticesinde Simitis ile Çiller, Kardak'taki bayrakların indirilmesi ve komandoların çekilmesine karar verdi."

Yaşanan bu krizden yıllar sonra, Yunanistan ile Türkiye'yi savaşın eşiğine getiren Kardak kayalıkları krizi sırasında görevde bulunan dönemin Dışışleri Bakanı Theodoros Pangolos'tan 20 yıl sonra şaşırtan bir itiraf geldi. Pangalos, o dönemde ABD'nin Kardak krizi nedeniyle çıkabilecek bir savaşı durdurmak için iki ülkenin savaş sistemlerini bloke etmeye hazır şekilde kararlı olarak beklediğini söyledi.

“BİZİM TARAFIMIZDA ANALAR AĞLAYACAKTI”

Yunanistan'da yayın yapan 'www.enikos.gr' internet sitesinin haberine göre SKAİ TV'deki 'Stroies' isimli programa katılan Yunanistan'ın eski Dışışleri Bakanı Theodoros Pangolos'tan 31 Ocak 1996 yılından Yunanistan ile Türkiye arasında yaşanan Kardak Kayalıkları krizine ilişkin önemli açıklamalar geldi. Pangalos'un, dönemin ABD Dışışleri Bakanı Richard Holbrooke'un Kardak krizinin yaşandığı o kritik 24 saatte, hayata geçirilen gizli operasyonu kendisine açıkladığını söyledi. Pangalos, Holbrooke'nin kendisine ABD gemilerinin Türk ve Yunan gemilerini izlediğini ve elektronik olarak bloke edebilecek bir teçhizata sahip olduğunu söylediğini belirtip, "Yani iki ülkenin biri füze atmaya karar vermiş olsaydı, füzeler denize düşecekti. 1996 yılında Kardak'ta bulunan ABD gemileri olası savaşın önlenmesi için her iki tarafın da silah sistemlerini bloke etmeye hazır, kararlı bekliyordu" dedi.

Olmayan bir donanma ile diplomasi yapmak zorunda kaldıklarını söyleyen dönemin Yunan eski Dışışleri Bakanı Pangalos, "Türkler'in gücü

bizden tabiki daha üstündü. Eğer savaş olsaydı, bizim tarafımızda analar ağlayacaktı" diye konuştu.

Kardak Kayalıkları hadisesi yakın zamanımızda meydana geldiği ve hala konuşulduğu için kamuoyu tarafından geniş bir şekilde bilinmektedir. Bu görev esnasında gördüğüm, Türk için ve Türk askeri için Vatan deyince her şeyin bittiği. Ülkesi için yapamayacağı ve veremeyeceği hiçbir şeyinin olmadığıdır. tüm silah arkadaşlarım büyük bir azim ve kararlılıkla görevimizi yapmış olmanın gururunu hala yaşarız.

Vatanı için hizmet eden bütün askerler kahramandır,kendilerine verilen görevi yerine getirmek için bedenen ve zihnen her şeyini ortaya koyarlar,görev tamamlanınca da sessizce birliklerine geri dönerler. Onlar işlerini önce Vatan için ölmeye yemin etmiş asker olarak yaparlar, maddi karşılığını zaten devlet,millet adına onlara verir. Manevi karşılığı ise ölürse şehit,yaralanırsa gazi, sağ salim görev tamamlanır ve dönerlerse milletin kalp ve gönüllerindeki değeri tarif edilemez yerdir. Türk milleti genleri itibariyle askerdir. Tarihi savaşlar ile doludur. Bütün örf adet gelenekleri vatan millet savunması ve bekası üzerinedir,askerlik üzerinedir. Bu kutsal vazifeyi her Türk genci atalarından devralınmış bir görev bilir ve sırası geldiği zaman gönüllü olarak isteyerek gider askerlik vazifeni yapmaya. Giderken eline kına yakılır, uğrulama törenleri düzenlenir. Aileleri için büyük bir gururdur bu. Milletin gözünde kahramandır onlar.

Bir asker yaptığı görevden dolayı ben kahramanım demez,bununla hiç övünmez,yıllarca vatan için yaptığı vazifeleri anlatmaz. Kahramanlık ona milleti tarafından verilir, Silah arkadaşları tarafından verilir çünkü yaptığı işle, gösterdiği fedakarlıkla arkadaşlarının hayatını kurtarmıştır, çok önemli bir vazifeyi herkesten önce talip olup ileri atılıp yapmıştır,yaparken de kendini feda etmeyi göze almıştır İşte kahraman böyle insanlardır. Görevi yerine getirirken belki birliğinden kilometrelerce uzakta olabilir, getirdiği iaşe,malzeme yeterli gelmeye bilir,aracının yakıtı yetmeye bilir, kendi

cebinden karşılar, veya arkadaşları hep birlikte ortak karşılarlar, bu askerler kıtasına döndüklerinde bu yaptıkları masrafları birliğin ikmal teşkilatından istemezler. Vatanım için bu kadar da benim maddi fedakarlığım olsun derler lafını bile yapmazlar. Ama emir demiri keser tabi ki bazı durumlar da istemeseler de yapılan görevin sonuç raporu sunulacağı için en ince ayrıntısına kadar yazılıp, yapılan masrafların kuruşuna kadar kayıt altına alınması zaruri olduğundan dolayı mecbur kalırlar bildirmeye.

Takım olarak. Birlik olarak gerçekleştirilen bir görev varsa orada kahraman, mensup olan herkestir. Sadece oranın komutanına, liderine kahraman deyip diğer personeli görmemezlikten gelmek, isimlerini dahi telaffuz etmemek bu milletin yapısına uygun düşmez.

Ülkemiz Şehit ve Gazilerimizden sonra sayısız kahramanlarla ve kahramanlık hikayeleri ile doludur. Büyük çoğunluğu tanınmaz bilinmez, isimleri yaşatılmaz. Sadece birkaç arkadaşı bilir onun yaptığı fedakarlıkları, yaptığı işin önemini.

Her ne kadar devletimiz ve özel kuruluşlarımız tarafından, fedakarlığın en büyüğünü yapmış şehitlerimizin isimleri Kuruluşlarımıza, eserlere, tesislere, operasyonlara verilmek suretiyle yaşatılmaya çalışılsa da, Şehit ve gazi olmadan kendilerine verilen görevi yıllarca korkusuzca, fedakarca yapmış ve emekli olmuş ya da görev tamamlanınca ayrılmış yüzlerce binlerce kahramanların isimleri de yaşatılmalıdır, Sağ olanlar ile programlar yapıp, röportajları gazete, dergi, kitaplara basılıp herkesin özellikle de genç neslin okuması sağlanmalı ve örnek şahsiyetler olarak anlatılıp onurlandırılmalıdır. O zaman gelen ve gelecek nesiller böyle şahsiyetleri örnek alarak vatan için gönülden seve seve hizmet ederler. Bilirler ki arkalarından kendilerini seven düşünen kocaman bir ülke ve Türk milleti var.

Ben de önce şehitlerimizi rahmetle anıyorum, Gazilerimize ve ülkemize hakkı ile hizmet eden, hizmet etmiş emekliliğini yaşayan

kahramanlara selam olsun diyorum.

Bir şiirimle de onları hep hatırladığımızı anlatmak istiyorum.

BİZ VARIZ

Kardeş değil miyiz hepimiz

Hak katında eşittir yerimiz

Paylaştıkça çoğalsın sevgimiz

Birlik beraberlik için biz varız

Düşman ne kadar zalim olsa da

Durmadan kötülük yağdırsa da

İyilikten yana umudun kalmasa da

Dön bir bak arkana biz varız

Analar hiç ağlamasın diye

Namerde bel bağlamasın diye

Artık yürekler dağlamasın diye

Her zaman her yerde biz varız

Her köşesi cennet vatan

Şehittir toprağında yatan

Emanet bırakmışsa sana atan

Kim koruyacak deme biz varız

Hakkari'de yansa bir can

Ağlamaz mı hiç Erzincan

Akmasın diye ülkemde kan

Uzat elini kardeş biz varız

Bu lke bu toprak benimse
Ađlarnasın üzülmesin kimse
Nereden, kimden bir tehlike gelirse
Her zaman karşısında biz varız

İnanıyorsan eğer yaradana
Tehlike yoktur o zaman sana
Kardeş ve dostluktan yana
Kimse yok mu deme biz varız

İslanıyorsa gözyaşından seccaden
Elini tutacak biri kalmadıysa madem
Kitabım kur'an, kıblem Kâbe'm
Diyebilmen için biz varız

Gelin hep birlik olalım
Tüm vatan el ele tutuřalım
Yoksullukla, cahillikle savařalım
Dalgalansın bayrağımız diye biz varız

Dostluk kardeşlik lmesin
Komřusu açken kimse bir şey yemesin
Bana ne, bana mı kaldı demesin
İnsanlığa katkı için biz varız

Glen yüzler solmasın
Sevginin yerini nefret almasın
Yardıma muhtaç kimse kalmasın
Diyerek burada biz varız

Beraber yürüyelim bu yollarda
Islanalım yağan yağmurda
Hayır hasenat kulvarında
Kimi arıyorsan biz varız

Kalmadıysa sana yardım edecek biri
Yoktur insanlığın zamanı ve yeri
Kim var diye dönüp baktığında geri
Orada her zaman biz varız

Paylaşalım bir dilim ekmeği
Alkışsız bırakmayalım verilen emeği
Bırakalım ama, fakat, şey demeyi
Bu vatana hizmet için biz varız

Mehmet Ali TOPÇU

29 Ekim 2022

Ankara